

Teknologirådet

Kommersiell sporing på offentlige nettsider

Anne Siri Koksrud Bekkelund

www.teknologiradet.no

anne.bekkelund@teknologiradet.no

[@annesik](#)

- ▶ *«If something is free, you're not the customer, you are the product»*

Bruce Schneier

▶ Personvern i overvåkningsøkonomien

Appene avslører deg – så lett kartla NRK livet til Karl (30)

▶ Konkurransopolitikk

- ▶ Google og Facebook tar 50% av markedet for digital markedsføring
- ▶ Hindrer innovasjon
 - ▶ Saksøkt i USA
 - ▶ EU: Ny lovgivning mot «portvoktere»

FINANCIAL TIMES
Updated 11:36pm

Technology Innovation The Big Read Sarah O'Con... Artificial

Alphabet Inc
Google ad boom sends profits to new record

Shares jump after first-quarter earnings reflect people working and playing online in pandemic

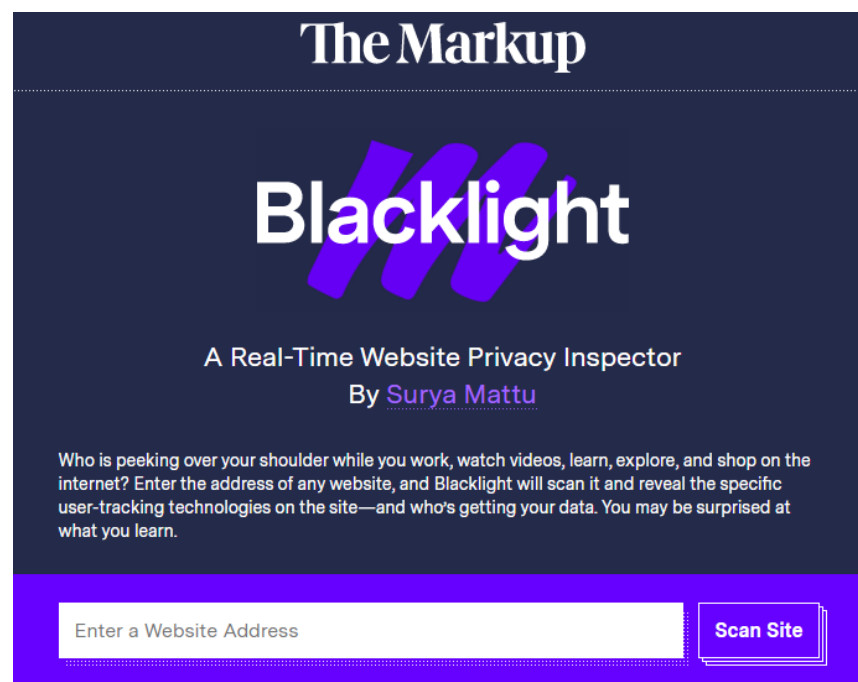
▶ Offentlig sektor har et særlig ansvar

- ▶ Digitalt førstevalg
- ▶ Ingen alternative tilbydere
- ▶ Personlig og intim informasjon
- ▶ *«Offentlige virksomheter har et særlig ansvar for å gå foran som gode bestillere av personvernvennlig teknologi og innebygd personvern»*

▶ Så hvordan står det egentlig til?

- ▶ Vi har sjekket 41 nettsider
 - ▶ Viktige tjenester
 - ▶ Viktige institusjoner
- ▶ Google
 - ▶ Analytics
 - ▶ Remarketing Audiences
 - ▶ Doubleclick
- ▶ Facebook Pixel
- ▶ *Tastelogging*
- ▶ *Opptak av nettsidebesøk*

The Markup

Blacklight

A Real-Time Website Privacy Inspector
By [Surya Mattu](#)

Who is peeking over your shoulder while you work, watch videos, learn, explore, and shop on the internet? Enter the address of any website, and Blacklight will scan it and reveal the specific user-tracking technologies on the site—and who's getting your data. You may be surprised at what you learn.

▶ Google Analytics

- ▶ Gratis analyseverktøy for nettsidebesøk
 - ▶ Over 50% av alle nettsider
- ▶ Sporer blant annet
 - ▶ Hva som leses og lastes ned
 - ▶ Hvordan man kom til siden
 - ▶ Hvor lenge man er på siden
- ▶ Data deles med eieren av nettsiden og Google

▶ Google dominerer i offentlig sektor

- ▶ 36 av 41 bruker Google Analytics
- ▶ Mye data samles inn over lang tid
- ▶ Eksempler:
 - ▶ Digitaliseringsdirektoratet
 - ▶ Nasjonal sikkerhetsmyndighet
 - ▶ Skatteetaten
 - ▶ Husbanken

Markedsføring (6)

Markedsførings-informasjonskapsler brukes til å spore besøkende på tvers av hjemmesider. Hensikten er å vise annonser som er relevante og engasjerende for den enkelte brukeren, og dermed mer verdifulle for utgivere og tredjeparts-annonsører.

Navn	Leverandør	Formål	Utløpsdato
YSC	.youtube.com	Samler informasjon om brukerne og deres aktivitet på nettstedet gjennom innebygde videospillere med det formål å levere målrettet annonsering.	Session
IDE	.doubleclick.net	Brukes til nettbasert markedsføring ved å samle inn informasjon om brukerne og deres aktivitet på nettstedet. Informasjonen brukes til å målrette annonsering til brukeren på forskjellige kanaler og enheter.	ett år
GPS	.youtube.com	Samler informasjon om brukerne og deres aktivitet på nettstedet gjennom innebygde videospillere med det formål å levere målrettet annonsering.	30 minutter
VISITOR_INFO1_LI VE	.youtube.com	Samler informasjon om brukerne og deres aktivitet på nettstedet gjennom innebygde videospillere med det formål å levere målrettet annonsering.	6 måneder
NID	.google.com	Lagrer dine seneste søk, dine foregående interaksjoner med annonsørenes annonser eller søkeresultater, samt dine besøk på en annonsørs nettsted for å kunne målrette annonser til deg på Google.	6 måneder
CONSENT	.google.com	Lagrer dine seneste søk, dine foregående interaksjoner med annonsørenes annonser eller søkeresultater, samt dine besøk på en annonsørs nettsted for å kunne målrette annonser til deg på Google.	17 år

▶ *Google remarketing audiences*

- ▶ Mål: å hente tilbake tidligere besøkende på en nettside
 - ▶ Eks: Har du tittet på joggesko i en nettbutikk, får du opp reklame for de samme skoene senere.
- ▶ Google følger brukere på tvers av ulike nettsider

▶ *Google remarketing audiences*

- ▶ 16 av 41 bruker remarketing audiences
- ▶ Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
 - ▶ *rekruttere fosterhjem til barn og unge som trenger det*
 - ▶ *også i bruk på sidene for foreldrehverdag og familievernkontorene*
- ▶ Eksempler:
 - ▶ Tolletaten
 - ▶ Finanstilsynet
 - ▶ Nasjonal sikkerhetsmyndighet

▶ Google: *DoubleClick*

- ▶ Den største annonsebørsen
- ▶ Automatiske auksjoner når nettsider lastes
- ▶ Lav pris per digital profil
 - ▶ Men prisen øker ved giftemål, skilsmisse, fødsel, flytting, helse

▶ Google: *DoubleClick*

- ▶ 17 av 41 deler data med Doubleclick
- ▶ Ingen nevner dette i sin personvernerklæring
- ▶ Eksempler:
 - ▶ Direktoratet for e-helse
 - ▶ Sivilombudsmannen
 - ▶ LDO
 - ▶ Stortinget
 - ▶ Tolletaten

▶ Facebook Pixel

- ▶ Gratis analyseprogram for nettsider
- ▶ Installeres med en kode på nettsiden
- ▶ Samler inn *mye* data
 - ▶ Om man klikker på FB-annonser OG kjøper
 - ▶ Aktivitet på en nettside (jf Google Analytics)
 - ▶ Hente tilbake besøkende (jf remarketing audiences)
 - ▶ Kobler info til Facebook-profil
 - ▶ ... eller lager en skyggeprofil

**facebook
pixel**

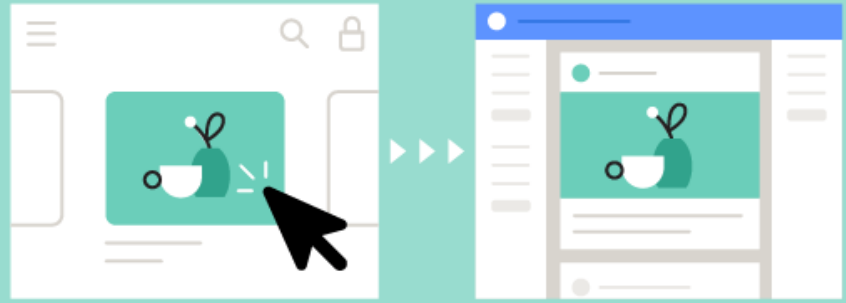
Teknologirådet

▶ Facebook Pixel

- ▶ 4 av 41 nettsteder bruker Facebook Pixel
 - ▶ «FB Partners»
- ▶ Eksempel:
 - ▶ Medietilsynet
 - ▶ Innovasjon Norge
 - ▶ Tolletaten

Data about your activity from partners ✕

Personalized ads based on your activity on other websites, apps or offline

To show you relevant ads, we use data that advertisers and other **partners** provide to us about your activity on their websites and apps, as well as certain offline interactions, such as purchases. For example, we may show you an ad for a shirt based on your visit to a clothing website. We never sell your data. [Finn ut meir](#)

▶ Mangelfull eller fraværende informasjon

- ▶ Personvernerklæringer er vanskelige å lese
- ▶ Skjønner vi hva vi godtar?
- ▶ Forskningsrådet
 - ▶ *«(...) Ved å lukke meldingsboken som kommer opp når du besøker nettsiden samtykker du i bruken vår av informasjonskapsler ("cookies"), og du samtykker i at Google Analytics sine retningslinjer for personvern også gjelder for denne behandlingen.»*

▶ Hva kan gjøres?

- ▶ Minimer innsamling
 - ▶ Forklar hva som samles inn og hvorfor
 - ▶ Brukervennlighet vs personvern?
- ▶ Betal med penger, ikke innbyggernes data
 - ▶ Personvern som konkurransefortrinn
 - ▶ Offentlig innkjøpsmakt kan stimulere et marked
- ▶ Vurder et forbud mot mikromålretting
 - ▶ Andre metoder for markedsføring
 - ▶ EU: bedre regulering eller utfasing / forbud

Teknologirådet

Takk for meg!

annesiri@teknologiradet.no